

Svenska Canada-Tidningen

THE SWEDISH CANADA NEWS

Dahl Steamship Agency
 Äldsta skandinaviska ångbåtsagen-
 tor i Canada, Ombud för
 NORSKA AMERIKALINJEN,
 SCANDINAVIAN AMERICAN LINE
 SVENSKA AMERIKALINJEN
 och andra linjer.
 För snabbaste expedition besök
 eller tillskriv
Dahl Steamship Agency
 Tel. 29 011.
 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

Penningförsändelser
 till länder i Skandinavien för
 att användas endast bank-
 kassor i Sverige, Danmark, Norge
 och Island.
 Lågt pris.
 För belopp över \$100.00 speciellt låga
 avgifter.
 a. Förfrågningar be-
 beredvilligt.
Dahl Steamship Agency
 Tel. 29 011.
 325 Logan Ave., Winnipeg, Man.

ARG. (YEAR) 38.

(Lösenummer 10 cts.)

WINNIPEG, MANITOBA, TORSDAGEN DEN 10 APRIL 1930.

(Lösenummer 10 cts.) N:o 15.

Federalregeringen hårt ansatt i arbetslöshetsfrågan.

Brittisk-nordamerikanska lagen ger provinserna all makt i detta hänseende, säger premiärministern.

Federalregeringen äger ingen kapacitet att åvägbringa social lagstiftning till avhjäljande av arbetslösheten i landet, alldenstund Den Brittisk-Nordamerikanska lagen ger provinserna all juridiction i denna sak, yttrade premiärminister King inför parlamentet häromdagen, i samband med en debatt ang. arbetslöshetsfrågans lösning.

Hon. King höll ett två timmar långt anförande, vari han redogjorde för regeringens ställning till frågan och påpekade att den nuvarande situationen på arbetsmarknaden icke kunde betecknas såsom speciellt anmärkningsvärd, alldenstund man i regel hade att räkna med en viss reduktion av arbetstillgången under vintermånaderna i Canada. Den omständigheten, att ingen av provinserna hos federalmyndigheterna framställt anhållan om hjälp, torde tyda på att problemet icke skulle kunna anses vara av nationell karaktär. För sin del ansåg han icke federalregeringen berättigad att vända till skattebetalarna i landet i denna fråga, som av allt att döma fölle inom provinsernas juridiction.

Beträffande varje slags av understöd från federalmyndigheterna till provinserna anförde premiärministern att han mycket väl skulle kunna vara med om att understödja progressiva regeringar i Västern, men till någon konservativ regim önskade han icke gå ett cent.

Efter detta yttrande följde en ganska hetsig debatt, varunder mr. King upprepade vad han skall ha sagt enligt ovan angivna referat.

Den liberala federalregeringen, som suttit vid makten sedan 1921 hade gjort allt vad i dess makt stod att upprätthålla den ekonomiska politiken, den ansett för sund och välsignelsebringande, och det vore icke rätt att man ur de federala medlen togo pengar för ett understödja tory-regimen i B. C., Sask., Ont., N. B. och N. S.

Beträffande federalmyndighets-
 Forts. å sid. 2.

Vad Gammalsvenskyborna hittills kostat.

Hemtransport och vistelse gå f. n. löst på 350,000 kr.

Gammalsvenskykommitténs arbetsutskott har nu till k. m. t. överlämnat en så fullständig beräkning, som f. n. kan åstadkommas, över utgifterna för gammalsvenskybornas hemtransport och vistelse i Sverige, för vilka utgifter särskilt anslag begärs av staten. Slutsumman uppgår till 350,000 kr., varav kommittén redan uppburet 100,000 kr. och nu begär ytterligare 250,000 kr.

Kostnaderna fördela sig bl. a. på följande huvudposter, nämligen 86,981 kr. för resan till Sverige, 146,000 kr. för uppehållet i Jönköping juli - 30 juni 1930, 49,500 kr. för den fasta bosättningen, därav 45,000 kr. i administrationsbidrag åt gammalsvenskykommittén under tre år samt 4,500 kr. för förberedande undersökningar för bosättningen. Befintligheten av kasernerna i Jönköping med deras goda utrustning samt det välvilliga och kraftiga biståndet av Svenska Röda korset och landstomslottornas organisation i Jönköping förklarar det relativt billiga priset för Jönköpingsförläggningen. Vid beräkningen av arbetsförmedlingskostnaderna har förutsatts att högst 10,000 kr. komma att bestridas av arbetsförmedlingsanslaget. Det för den fasta bosättningen upptagna beloppet har inberäknats i det påräknade statsanslaget för att de genom nationalinsamlingen inkomna medlen, beräknade till netto 875,000 kr., skola kunna så oforminska som möjligt användas till direkta bidrag för bosättningen.

I Jönköpingsförläggningen äro nu kvar 47 män, 57 kvinnor och 63 barn.

Socialisterna i Sverige yrka på reduktion av försvaret.

Stockholm, 1 april. — Till följd av den socialdemokratiska motionen i försvarsfrågan har statsutskottet föreslagit en allsidig utredning. Socialdemokraterna påpeka, att den 1925 antagna planen för militär omorganisation i givet något resultat. Motionen föreslår, att en minskning i rustningarna skulle kunna uppnås antingen genom internationell överenskommelse eller självständigt handlande.

Senaste Sverige - nytt.

Sveriges äldste invånare.
 Östersund, 1 april. — Sveriges troligen äldste invånare, Lars Olofsson från Brattåsen, fyller den 5 april 104 år.

Saltsjökvävar byter ägare.
 Stockholm, 27 mars. — Aktiemajoriteten i Saltsjökvävar i Stockholm har övertagits av Marten Pehrsson Valskvävar i Kristianstad.

Målarikonflikten.
 Stockholm, 1 april. — Medlingsföreläggningen i målarikonflikten har antagits av arbetarparten. Arbetsgivare ha ännu icke fattat ställning till förslaget.

Droskonflikten tillspejdat.
 Stockholm, 29 mars. — Avtalsförhandlingarna mellan droskägarna och droskaufförarna här ha avbrutits. Inemot 1,800 man beröras av konflikten.

Över 25,000 nya bilar i Sverige år 1929.
 Stockholm, 29 mars. — Enligt rapport uppgick antalet nya bilar och bussar i Sverige under förra året till 25,366.

Insamlingen för de drunknade fiskarnas familjer.
 Varberg, 29 mars. — Insamlingen till de Morupsfamiljer, som genom den hemska drunkningsolyckan, varvid fem fiskare omkommo, förlorat sina familjeförsörjare, är nu uppe i nära 50,000 kronor.

Statsinkomsterna.
 Stockholm, 27 mars. — Enligt uppgift från Kungl. Statskontoret uppgingo statsverkets inkomster under februari månad till 46.04 miljoner kronor.

Bankdirektör Bergenstjerna dömd.
 Visby, 26 mars. — Bankdirektör Bergenstjerna dömdes i onsdags för försörjningsfrågan i Gottlands sparbank till sju års straffarbete ena bot och ersättningskyldighet för de försörjningsfrågorna.

Folkskollärarna begära högre löner.
 Stockholm, 26 mars. — Repräsentanter för folkskollärarkåren, som samlats till Stockholm för konferens, beslutade i tisdags att kräva definitiv löne reglering och i avvaktan därpå provisorisk löneförbättring.

Sågverk ödelagt av elden.
 Härnösand, 31 mars. — Prästmans sågverk och snickerifabrik i trakten av Härnösand samt ett stort virkeslager nedbrunno i söndags. Skadorna uppgingo till 100,000 kronor men försäkringssumman endast till 65,000. Det kommer ej att återuppbyggas.

Uppsgagna arbetsavtal.
 Stockholm, 1 april. — Svenska Träindustriarbetarförbundet har uppsagt riksavtalet, som utlöper den 1 juli, samt framlagt nytt avtalsförslag. 4,500 man beröras därav.

DROTTNING VICTORIA AV SVERIGE

ROM, den 4 april. — Drottning Victoria av Sverige avled här i dag kl. 7 e. m. Konung Gustav, prins Vilhelm och prinsessan Ingrid närvaro vid dödsbädd.

Meddelandet om drottningens död kom icke alldeles oväntat. I ett 20-tal år har hon lidit av bröstkenhet och de sista åren av sitt liv tillbragte hon i utlandet, huvudsakligen i Italien.

Döden inträdde lugnt och stilla och plågorna syntes alldeles ha lämnat henne. Kung Gustav, som på torsdagen hade begivt sig till Neapel återkallades skyndsamt, då livmedikus Munthe förklarade drottningens tillstånd synnerligen kritiskt. I närvaro av sina närmaste och med konungens hand i sin utandades hon sin sista stund.

Drottning Victoria var född den 7 aug. 1819 i Karlsruhe, Tyskland, enda dottern till storhertig Fredrik av Baden och prinsessan Louise av Preussen. Hon blev bekant med kronprins Gustav av Sverige under tyska arméns stora fältmanöver i Strassburg hösten 1879. Trolovnings ägde rum den 12 mars 1881 och förlovningsdagen den 20 sept. s. å. i Karlsruhe.

Redan i unga år led drottning Victoria av bröstkenhet och det onda förbättrades föga då hon flyttade till Sverige. Tid efter annan kom hon också att för sin målsas skull vistas i södra Baden och slutligen också i Italien där hon inredde en enkel men förmät värdig bostad i Villa Suezia. Under hela sin sjukdom har hon åtnjutit en omsorgsfull vård av sin livmedikus, dr. Munthe, som också kom att lära känna henne kanske långt mer än någon annan av hennes umgängeskrets.

Från det offentliga livet drog sig drottningen tillbaka för flera år sedan och sista gången man i Sverige hade tillfälle att få se en skymt av hennes tårda drag var vid kung Gustavs 70-årsdag, då hon från ett av slottsfönstren iakttog uppvaktningarna och med en matt handrörelse sände folket sin hälsning.

Den stora luftfartskonferensen i Stockholm.

Den internationella luftfartskonferensen öppnades häromdagen i Stadshuset rådsal. Kanslirådet C. Carlberg hälsade de närvarande i stället för kommunikationsministern, som fått förhinder. I förteckningen på de ärenden, vilka skola förekomma på denna sammankomst, finnes även frågan om anordnande av kombinerade transporter mellan luftfartyg och andra samfärdsmedel. Sådant samarbete mellan de svenska statsjämvägarna och det statsunderstödda luftfartsföretaget aktiebolaget Aerotransport har redan åtskilliga år ägt rum till båtnad för de båda kommunikationsmedlen. På dagordningen står även den 4 konferensen i Warszawa avslutna konventionen angående vissa regler för den in-

Immigrationskonferens kommer att hållas i juni.

Arbetslösheten under vintrarna blir föremål för diskussion.

I måndags tillkännagav immigrationsministern Hon. Charles Stewart i underhuset att en immigrationskonferens kommer att avhållas instundande juni månad mellan representanter för domänion och provinserna. Önskvärdenheten av att järnvägsdirektörerna och större arbetsgivare inkallas till mötet understöks.

Anledningen till detta steg är den särskilt under vintrarna allmänheten av alla allvarliga arbetslösheten. Förhandlingar hava pågått mellan federalregeringen och provinserna i avsikt att låta provinserna bestämma antalet och nationaliteten av de immigranter de anse sig kunna mottaga. Dock att inga hinder ställas i vägen för immigranter från England eller de gynnade nordiska länderna, reser.

Svenskyborna snart utplacerade.

F. n. finnas 160 i förläggningen, ett antal som snart ytterligare minskas.

Sexton svenskybor ha lämnat Jönköping för att över Stockholm resa till Gotland, där de skola överta fyra gårdar på arrende. Svenskykommittén har på Gotland inköpt 14 gårdar. Häromkvällen samlades i Stockholm 60 a 70 svenskybor, som sedan avrest till Gotland i samlad trupp. Dessutom har från Jönköping en svenskybfamilj avrest söderut för att få arbete.

För närvarande finnas i förläggningen i Jönköping omkring 160 svenskybor, men antalet kommer att minskas då värbruket börjar.

Byggnadsstyrelsen anser att de till svenskykommittén upplåtna lokalerna i f. d. Jönköpings regementets kasernetablissemang kunna få disponeras till den 1 juli i år ehuru de byggnadsarbeten inom kasernområdet, som skola utföras genom styrelsens försorg, komma att påbörjas under mitten av april månad.

Vårsådden börjar.

Farmare i Saskatchewan har sått 200 acres vete.

En farmare väst om Saskatoon, Thomas Wilson har slagit alla tidigare rekord i fråga om tidig vårsådd, i det han häromdagen avslutade sådden på ett 200-acres fält.

På förfrågan angående jordens kondition säger Mr. Wilson att det var synnerligen dåligt med fuktigheten. Ända så djupt som 8 tum under ytan var jorden torr som krut.

Även en del andra farmare i Harris-distriktet ha börjat sådden och en del ha startat med värplöjningen. På 4 tums djup har man icke påträffat någon frost i marken.

Märkligt förslag för Sveriges elektrifiering.

Stockholm, 28 mars. — För att finna en lösning för södra och mellersta Sveriges framtida elektrifiering har förste byråingenjören i Kommerskollegium Billing föreslagit en sammanbindning av landets olika vattensystem till en nödsyddig älv. Denna skulle föra vattenkraften från det nordligaste Norrland ned till Skagerack med Vänerna som vattenmagasin. Stora dammsjöar skulle anläggas längs älvsystemet och de olika vattenmagasinen skulle sammanbindas på lämpliga punkter. Vid full utbyggnad skulle detta system komma att lämna en vattenkraft av omkring tre miljoner kv. om året.

Runt land och riken.

Jätteeldsvåda i Manila.
 Manila. En jätteeldsvåda har härjat Manila, varvid ett 1,000-tal hus nedbrunnit. En person har omkommit och c:a 20 skadats.

Cunardlinjen bygger världens största oceanångare.
 London. Cunardlinjen meddelar, att man beslutat bygga en ny passagerareångare, som kommer att bli den största i världen.

De arbetslösa ha kostat England över 350,000,000.
 London. Enligt ett meddelande i underhuset lär de arbetslösa ha kostat England över 350,000,000 dollars till slutet av mars månad i år.

Präst ihjälspiskad av bolsjevik.
 Narva. Enligt ett meddelande från Narva ha bolsjevikerna i den ingermanländska byn Keikino vid estländsk-ryska gränsen överfallit och spiskat ihjäl byns grekisk-katolska präst, som var på väg till kyrkan för att förrätta gudstjänst.

"Poolen följde ej mitt råd", säger Hon. J. T. Thomas

Planen på konstruerandet av särskilda fartyg för transport av vete och kol övergiven.

Inför underhuset i England höll Hon. J. T. Thomas häromdagen ett uppmärksammat anförande rörande vetesituationen i världen, vari han bl. a. framhöll följande: "Jag rådde vetepoolen att sälja sitt vete, när det stod i ett pris av \$1.47 för att möjliggöra transport av kol tillbaka. Man lydte emellertid icke detta råd och nu står vetet i \$1.03 per bushel."

I samband med ett meddelande om att man numera övergivet konstruktionsplanerna på specialfartyg om 7,000 registerton framstälde Sir Wood en fråga till Hon. Thomas hurvida denne mottagit några meddelanden från vetepoolen i Canada beträffande möjligheterna att a canadensiska spannmålsfartyg anbringa en returlast av engelsk kol.

Meddelandet föranledde en kortare diskussion, varvid mr. Thomas upplyste underhuset att man i Canada icke följt det råd han givit vetepoolen. Han hade endast emottagit en order på 40,000 ton mjukt kol att utskippas från England så snart navigationen öppnades i St. Lawrence-floden.

Canada, den förmästa staten i Imperiet.

"Canada håller alltjämt främsta platsen bland imperiets stater förnämligast på grund av dess snabba utveckling i ekonomiskt och finansiellt avseende", säger Hon. W. C. Ormsby-Gore som tjänstgjort såsom undersekreterare för kolonierna i den sista konservativa regeringen i England. "Det är emellertid ett beaktansvärt faktum", tillägger han vidare, att kolonialsektionen av Imperiet d. v. s. de stater, som ännu icke äro självstyrelse — ha gjort de största framstegen inom det ekonomiska området av världsväldet efter kriget, med undantag för Canada."

Vid en jämförelse beträffande export och import sedan världskrigets dagar inom Imperiet kommer kanonialrepublikens stater ganska nära Canada. Produktionen inom kolonierna har tredubblats under dessa år och för sin del ansåg Hon. Ormsby-Gore, att en bättre förbindelse mellan kolonierna som helhet och större skydd åt kolonialproduktionen från moderlandets sida, skulle väsentligt bidra till att stärka den ekonomiska ställningen och påverka en bättre utveckling i allmänhet. Detta sistnämnda kan betyda skapande av en av de starkaste ekonomiska enheter i det brittiska världsväldet.

Canadas ombud vid flottkonferensen ger bankett.

London. Canadas ombud vid den stora flottkonferensen i London hade häromdagen inbjudit samtliga delegater till en bankett. Som värd fungerade Hon. Ralston, Canadas försvarsminister, som inom kort kommer att återvända till Canada.

Ny planet upptäckt.

Cambridge. Massachusetts. Direktören för Harvarduniversitetets observatorium tillkännager att Lowellobservatoriet i Flagstaff, Arizona, upptäckt en ny planet, belägen utanför Neptunus. Den nya planeten är större än jorden men mindre än Uranus.

Blott två av de hundra i gruvan instängda omkommo.

Amsterdam. Ohio. Nittiofva av de hundra arbetare, som häromdagen instängdes i en gruva här, ha blivit räddade. Liken efter de två omkomna ha redan påträffats.